

Käsitöö ja kodundus 9. klass

Käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

Alates 5. klassist jagunevad õpilased oma soovide ja huvide põhjal õpperühmadesse, valides õppeaineks kas käsitöö ja kodunduse või tehnoloogiaõpetuse. Õpperühmadeks jagunemine ei ole soopõhine.

Jakob Westholmi Gümnaasiumis puudub nõuetekohane õppeköök, seetõttu viiakse praktilise toiduvalmistamise tunnid läbi vastavalt olemasolevatele võimalustele.

Kavandamine

Idee ja kavandi tähtsus on eset valmistades. Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine. Kavandamise graafilised võimalused. Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemeid disainides. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks. Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse põhimõtted lähtuvalt kasutusala.

Õpilane:

- kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid;
- leiab käsitööeseme kavandamiseks ideid eesti rahvakunstist;

Töö kulg

Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine.

Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv, arvestav ja üksteist abistav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine.

Õpilane:

- 1) töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi;
- 2) järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha;
- 3) hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.

Rahvakunst

Õppesisu

Rahvakultuur ja selle tähtsus. Esemeline rahvakunst. Tavad ja kombed. Rahvuslikud mustrid ehk kirjad ajaloolistel ja tänapäevastel esemetel. Muuseumite roll rahvakunsti säilitajana.

Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades.

Õpilane:

- märkab rahvuslikke kujunduselemente tänapäevastel esemetel;
- kirjeldab muuseumis olevaid rahvuslikke esemeid.

Käsitöö ja kodundus 9. klassis

1. Ajaline maht 1 tund nädalas, 35 tundi kokku

2. Eeldatav õpilaskontingent, õppija lähtetase 8. klassi õppekava läbinud õpilased

Käsitöö

Materjalid Sünteetilised tekstiilkiudained

Õpilane teab:

- Sünteetilisi kiudaineid, nende saamist ja omadusi.

Tikkimine

Töövahendid ja sobivad materjalid. Valgetikand, aplikatsioon ja vatitikand. Töö viimistlemine praktiliseks esemeks.

Õpilane oskab:

- Valida sobiva materjali valitud tikandi tegemiseks
- Kavandada valitud tikandiga praktilist eset
- Ette valmistada kangatüki valitud tikandi tegemiseks
- Viimistleda praktilist tööd ja vormistada tikand praktiliseks esemeks

Õmblemine

Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga. Lapitehnika.

Õpilane oskab:

- Kavandada ja õmmelda lapitehnikas praktilise eseme.
- Viimistleda töö

Kudumine

Töövahendid ja sobivad materjalid. Pitsiline koemuster. Õhksilmus. Kudumi viimistlemine ja hooldamine.

Õpilane oskab:

- Lageda tingmärkidega muustriskeemi
- Kududa pitsilist koemuustri
- Kavandada pitsilise koemuustriga praktiline eseme
- Viimistleda töö praktiliseks esemeks

Heegeldamine

Töövahendid ja sobivad materjalid.

Õpilane oskab:

- Kavandada praktilise töö õpitud heegeldamise viise kasutades.
- Lõpetada heegeltöö ja viimistleda.

Kodundus

Teemad:

- Eesti köök läbi erinevate ajastute
- Rahvusköök
- Etikett
- Korras kodu

Õpilane:

- Teab eestlaste toidust 19. – 20. sajandi lõpuni
- Teab eestlaste toitumisest nõukogude, taasiseseisvuse ajal
- Teab Eesti toitu tänapäeval
- Teab eri rahvaste toiduvalikut
- Teab, kuidas korraldada koosviibimisi
- Oskab koostada peolaua menüüd ja erinevaid toidulaudu
- Teab toiduga seonduvaid ameteid
- Teab mustuse liike ja puhastamise vahendeid ja tõhusaid viise.
- Oskab kujundada kodu arvestades funktsionaalsust, stiili, valgust
- Teab, kuidas hoolitseda toataimede eest

4. Kontroll, hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile [LINK](#).

5. Kasutatav õppevara

Anu Pink, Kristi Paas (2011) „Kodundus 7. - 9. klass“ Tallinn: OÜ Saarakiri

Anu Pink (2004) „Heegeldamine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink (2002) „Kudumine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink, Kristi Teder (2005) „Tikkimine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

Anu Pink (2003) „Õmblemine“ Saara käsitööõpikute kirjastus

6. Lõiming

Lõimingutabel [LINK](#)